

Are tratament tusea din timpul răcelii?

Autori:

Águeda García Merino. Pediatra. Centro de Salud Vallobín – La Florida. Oviedo (Asturias).

Ignacio Carvajal Urueña: Pediatra. Centro de Salud La Ería. Oviedo (Asturias).

Traducerea: Daniela Florentina Pruteanu

Cuvinte cheie: tuse, răceală, antitusive, mucolitice

Tusea, care de obicei nu lipsește din răceală, denumită și guturai comun sau, în termeni medicali infecție de căi respiratorii superioare, este unul dintre cele mai frecvente motive ale consultului pediatric, având în vedere că este un simptom deranjant care poate afecta calitatea vieții copilului și a părinților lui, prin alterarea somnului nocturn și a activității cotidiene. În vederea controlului tusei se utilizează un număr mare de medicamente, însă eficacitatea, siguranța și dozele acestor medicamente atât de folosite pentru copii nu sunt pe deplin stabilite.

Ce este tusea și la ce servește?

Tusea este un mecanism reflex al căilor respiratorii care se produce când, după o inspirație normală sau ceva mai intensă decât în mod obișnuit, se expulzează cu forță aerul, producând un sunet caracteristic. Se declanșează datorită prezenței secreției mucoase la un anumit nivel al aparatului respirator sau prin iritarea acestuia, și reprezintă un mecanism de apărare pentru a menține căile respiratorii curate și deschise.

Nu este o boală în sine, și nu întotdeauna are semnificația unei probleme pe care ar avea-o copilul.

Câte tipuri de tuse pot fi prezente în răceală?

În infecțiile respiratorii pot apărea multe tipuri de tuse, în funcție de nivelul căii respiratorii care se inflamează datorită acțiunii agenților invazivi și de timpul de evoluție al bolii. Dacă infecția este localizată predominant la nivelul nasului și faringelui, tusea va fi iritativă (de tip mâncărimă), iar dacă afectează laringele tusea va fi mai groasă și metalică (tuse măgărească). La începutul infecției, tusea este seacă și, cu timpul, când începe producția secreției mucoase, se înmoaie și apare „sputa”, atunci începând să fie posibilă eliminarea flegmei în timpul tusei, deși, în primul an de viață copiii nu știu să expectoreze și înghit secreția mucoasă.

Are tratament tusea din timpul răcelii?

Deoarece tusea este doar un simptom, pentru a o putea controla trebuie tratată cauza care o produce; când aceasta este o infecție de căi respiratorii superioare, de obicei de cauză virală, nu există un tratament specific, iar tusea va ceda încetul cu încetul, pe măsură ce copilul va învinge boala; poate dura între 10 și 14 zile. Datorită funcției sale de apărare, nu este indicată întreruperea ei, deoarece poate favoriza complicații cum ar fi pneumonia sau otita.

Pe de altă parte, nu există dovezi conform cărora medicamentele utilizate pentru calmarea tusei la copii, aceleași ca și în cazul adulților, ar fi eficiente și nu se cunoaște doza optimă care trebuie administrată. Totuși, s-a demonstrat că utilizarea acestor medicamente în copilărie produce efecte adverse cu o frecvență mai mare, iar acestea sunt cu atât mai importante cu cât copilul este mai mic. În plus, deoarece se pot vinde liber în farmacii, fără rețetă medicală, există un risc mai mare de producere a erorilor de dozaj și de ingestii accidentale.

Din această cauză, nu este indicată folosirea antitusivelor, expectorantelor și mucoliticelor, antihistaminicelor (antialergice) și decongestionantelor în tratamentul tusei din timpul răcelii la copii, având în vedere că riscul utilizării lor ar putea depăși beneficiile obținute. Într-adevăr, se pot folosi alte măsuri care s-au demonstrat a fi eficiente, cum ar fi spălăturile nazale cu ser fiziologic și umidificarea aerului. Doar în cazul copiilor mai mari de 5-6 ani, care prezintă în timpul răcelii tuse care le afectează somnul și odihna, s-ar putea utiliza un antitusiv de compoziție simplă (nu amestecuri de diverse medicamente), în doze adecvate, numai înainte de culcare și numai pe durata necesară ameliorării simptomelor deranjante, fără a uita că există posibilitatea ca acestea să nu fie eficiente și să aibă efecte secundare.

Copilul meu tușește și este răcit – când trebuie să merg la pediatru?

- În primele 72 de ore de la începerea tusei, pentru copilul cu vârstă mai mică de 12 luni; în special în lunile reci (noiembrie – martie).
- Dacă prezintă și dificultate respiratorie sau „fluierat”
- Dacă în plus are febră care persistă mai mult de 72 de ore
- Dacă se asociază durere sau supurație la nivelul urechii, iritabilitate sau stare de rău general.
- Dacă tusea nu se diminuează în timp de câteva zile sau este intensă și îngreunează activitățile copilului (somn, mâncare, școală...)
- Dacă se asociază mucozități și durează mai mult de 10-14 zile.
- Dacă simțul dumneavoastră comun sau dorința de a vă lămurii vreo neclaritate așa vă îndrumă.

Alte documente de interes pe Internet:

În spaniolă:

Fármacos para la tos y el catarro: <http://www.sepexpal.org/farmacos-para-tos-y-catarro/>.

Seguridad y eficacia de los medicamentos para la tos y el catarro: <http://www.ucsfchildcarehealth.org/pdfs/factsheets/ColdMedicineSp0308.pdf>

Fármacos para la tos aguda en niños y adultos en el ámbito ambulatorio (Ediție revizuită și tradusă): În Biblioteca Cochrane Plus. Número 4. Disponibil la adresa: <http://www.update-software.com/BCP/>.

În engleză:

Declaración Oficial de la Academia Americana de Pediatría sobre los fármacos para la tos y el catarro: http://www.aap.org/publiced/BR_Infections.htm